

Aktualizace strategické vize Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020

B.1 Úvodní část

Pořizovatel: Jihomoravský kraj
Konzultant: SPF Group, v.o.s.

říjen 2011

Obsah

Obsah	2
1 Metodika a postup zpracování a struktura výstupů	3
1.1 Partnerství a zapojení subjektů při zpracování dokumentu.....	3
1.2 Struktura výstupů	4
2 Vazba na další strategické dokumenty.....	7
2.1 Strategické dokumenty na úrovni kraje	8
2.2 Územně plánovací podklady a územně plánovací dokumentace na úrovni kraje	17
2.3 Strategické dokumenty na lokální úrovni	17
3 Zhodnocení vztahu Strategie rozvoje JMK a oborových strategií	19

1 Metodika a postup zpracování a struktura výstupů

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje (dále jen SRJMK) je základním dlouhodobým koncepčním dokumentem kraje. Slouží ke koordinaci aktivit na podporu ekonomického, sociálního a environmentálního rozvoje. Smysl SRJMK spočívá především ve vymezení jasného rámce, který má napomoci efektivnějšímu a cílenějšímu rozhodování vedení kraje.

1.1 Partnerství a zapojení subjektů při zpracování dokumentu

Příprava a implementace SRJMK 2020 vychází z principu partnerství s dalšími subjekty působícími v Jihomoravském kraji (viz příslušná kapitola v dalším textu). Role partnerů je nezastupitelná při přípravě i realizaci jednotlivých projektů, a tím i při plnění stanovených opatření. Pozice kraje při implementaci SRJMK 2020 tak má dvojí povahu:

- Jihomoravský kraj jako přímý garant/nositel opatření a projektů (z pohledu kraje se jedná o přímé intervence),
- Jihomoravský kraj jako subjekt usilující o realizaci těch opatření a projektů, které nejsou v jeho přímé kompetenci, ale které jsou pro rozvoj kraje důležité (z pohledu kraje se jedná o nepřímé intervence).

Přípravu i realizaci SRJMK je nutné konzultovat se zástupci odborné, případně i široké veřejnosti. Zapojení širší veřejnosti je u strategií na úrovni kraje poněkud komplikované procesně i kompetenčně, a postačí tedy projednání strategie v rámci procesu SEA, v rámci veřejného projednání a následné zveřejnění dokumentu na webu. Při přípravě aktualizace SRJMK i při její realizaci však je nezbytné v maximální míře uplatnit princip partnerství odborné veřejnosti. Nezbytné je zohlednit také regionální dimenzi partnerství a zajistit mj. dostatečnou participaci zástupců periferních částí kraje.

Pro zapojení veřejnosti do přípravy dokumentu SRJMK 2020 bylo využito těchto komunikačních nástrojů:

- jednání řídicí skupiny strategie (tj. prezentace a projednání výstupů jednotlivých částí dokumentu se zástupci kraje a přizvaných subjektů, celkem 3 jednání s možností následného písemného vyjádření);
- jednání odborných pracovních skupin (projednání jednotlivých částí dokumentu z odborného hlediska s přizvanými zástupci odborné veřejnosti, celkem 2 jednání každé ze 4 pracovních skupin s možností následného písemného vyjádření);
- odborný seminář pro členy Zastupitelstva Jihomoravského kraje, zaměstnance Krajského úřadu Jihomoravského kraje a odbornou veřejnost;
- řízené rozhovory se zástupci vybraných subjektů (kvalitativní průzkum provedený během zpracování analytické části SRJMK se 17 vybranými zástupci odborné veřejnosti);
- představení předfinální podoby SRJMK 2020 na fóru pro starosty měst a obcí v Jihomoravském kraji;
- průběžné informace o záměru aktualizace SRJMK 2020, jeho průběhu a zpracování jednotlivých částí na internetových stránkách kraje vč. zveřejnění průběžných a finálních výstupů;
- rozesílání informací a pozvánek vybraným subjektům, podílejícím se na aktualizaci strategie;

- poskytování informací prostřednictvím médií (tiskové konference, tiskové zprávy, publikování informací v tištěných periodikách);
- veřejná projednání s přímým pozváním širšího okruhu zástupců odborné veřejnosti a s možností účasti kohokoli z řad širší veřejnosti (s možností následného písemného vyjádření).

Pro zapojení veřejnosti do realizace SRJMK 2020 je vhodné využít těchto komunikačních nástrojů:

- průzkumy mezi obyvateli a podnikateli vázané na výpočet některých indikátorů (viz kapitola 3.2), využitelné i pro zjištění jiných názorů a potřeb subjektů v kraji,
- dlouhodobé zveřejnění finální podoby výstupů SRJMK 2020 a informací o jejím plnění (monitoring) na webových stránkách kraje;
- jednání odborných pracovních skupin (tj. využití existujících komunikačních platforem k rozpracování návrhů a námětů SRJMK 2020, vhodná ad hoc setkání v případě potřeby odborného posouzení konkrétních návrhů a námětů);
- poskytování informací prostřednictvím médií (tiskové konference, tiskové zprávy, publikování informací v tištěných periodikách),
- veřejná projednání k přípravě nejvýznamnějších projektových záměrů s přímým pozváním širšího okruhu zástupců odborné veřejnosti a s možností účasti kohokoli z řad širší veřejnosti.

1.2 Struktura výstupů

Se zpracováním dokumentu SRJMK začal Jihomoravský kraj za podpory poradenské společnosti SPF Group v druhé polovině roku 2011. Do příprav se zapojili zástupci kraje jako zadavatele, odborné skupiny, významné místní subjekty a široká veřejnost v rámci veřejných projednávání. V souladu s právním řádem České republiky byl současně s přípravou tohoto strategického dokumentu posuzován také jeho vliv na životní prostředí (SEA).

SRJMK se formálně dělí do následujících čtyř částí:

1. Zhodnocení naplňování SRJMK 2006-2016 za období 2006-2010
2. Aktualizovaná SRJMK do roku 2020
3. Posouzení SEA
4. Stručná textová verze

1.2.1 Zhodnocení naplňování SRJMK za období 2006-2010

První částí a východiskem pro zpracování aktualizované SRJMK byla kontrola plnění záměrů, deklarovaných ve stávajícím, platném SRJMK 2006 - 2016. Poučení, které z této kontroly vyplynulo, bylo respektováno ve všech dalších fázích tvorby nového dokumentu, zejména v jeho strategické části a implementaci SRJMK.

1.2.2 Aktualizovaná SRJMK do roku 2020

Druhou a nejrozsáhlejší částí je aktualizovaný SRJMK do roku 2020. Po formální stránce se tato část dále člení na čtyři části, a to část analytickou, návrhovou, provázanost na priority kohezní politiky EU 2020 a implementační.

V analytické části byl základním podkladem profil kraje z Programu rozvoje Jihomoravského kraje na období 2010 - 2013. Ten byl následně aktualizován především v těch částech, kde došlo k významným datovým a strukturálním změnám a doplněn o mezikrajská srovnání. Kromě práce se statistickými a dalšími daty (ze sčítání lidu, ročenek apod.) vč. jejich porovnání v čase a prostoru, byly dále porovnány existující analýzy, strategie, generely a rozvojové studie na úrovni Jihomoravského kraje a ČR. Provedena byla také analýza názorů významných subjektů. Vnější rozvojové faktory jsou systematicky analyzovány pomocí PESTEL analýzy. Vybrané faktory jsou pak hlouběji rozebírány v analýze vnějších podmínek. Pro zpřehlednění a popis hlavních závěrů analytické části byla použita klasifikační metoda SWOT. SWOT analýza představuje shrnutí hlavních informací o kraji získaných z profilu kraje (silné a slabé stránky), resp. PESTEL analýzy a analýzy vnějších podmínek (příležitosti a hrozby).

Návrhová část představuje klíčovou část dokumentu z hlediska charakteru a zaměření budoucích intervencí kraje. Příznačné pro strategickou část je její hierarchické uspořádání s tím, že v průběhu zpracování se postupovalo od nejvyšší (nejobecnější) úrovně strategické vize k nejkonkrétnější úrovni opatření. Toto členění odpovídá logice používané například v operačních programech nebo některých strategiích na národní úrovni. Výstupy strategické části tak zahrnují:

- posláni kraje a strategická vize rozvoje kraje do roku 2020,
- identifikované rozvojové problémy,
- stanovené cíle,
- návrh prioritních os a opatření.

Pro posouzení reálnosti a proveditelnosti opatření SRJMK bylo provedeno vyhodnocení vazeb jednotlivých opatření na kohezní politiku EU v současném programovacím období a zejména v období příštím (od roku 2014). Vyhodnocení vazeb opatření SRJMK na zmíněné priority a dokumenty bylo provedeno maticovou formou. Vazby a průměty opatření do jednotlivých priorit a dokumentů byly hodnoceny především z hlediska obsahového souladu, ale také z hlediska předpokládané relevance daného tématu pro krajskou úroveň.

Aby byla následná implementace tohoto dokumentu úspěšná a aby byl SRJMK živým dokumentem bylo nutné v poslední, implementační části aktualizovaného SRJMK zabezpečit nezbytné finanční prostředky a procesní a organizační kroky. Jejich přehled a návrh jejich zpracování je předmětem této části. Implementační část se skládá z akčního plán na období 2012 - 2014, systému implementace a monitoringu SRJMK a systému financování SRJMK.

1.2.3 Posouzení SEA

Třetí částí SRJMK je posouzení vlivů koncepce na životní prostředí (SEA) podle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Procedura SEA byla zpracována v následujících krocích:

- Příprava podkladů a informování veřejnosti o cílech a postupu SEA, včetně dobrovolného veřejného slyšení k projednání záměru a procesu posouzení strategie,
- Zpracování žádosti o stanovisko orgánu ochrany přírody k vlivu koncepce na lokality soustavy Natura 2000 (EVL, resp. ptačí oblasti) dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění,
- Podpora projednávání SEA s orgánem ochrany přírody a příslušným úřadem EIA/SEA (MŽP ČR),
- Průběžné poskytování dílčích výstupů, umožňující případné zapracování návrhů a doporučení do návrhu koncepce,
- Oznámení koncepce dle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, v platném znění, dle § 10c) a v rozsahu dle přílohy č. 7 zákona,

- Vyhodnocení koncepce - dle zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, v platném znění, dle § 10e) a v rozsahu dle přílohy č. 9 zákona a dle výsledků zjišťovacího řízení, stanovujícího požadavky na rozsah a obsah vyhodnocení,
- Organizace obligatorního veřejného projednání a zpracování zápisu,
- Zpracování připomínek vzešlých z projednávání Vyhodnocení.

1.2.4 Stručná textová verze

Čtvrtou a poslední částí je stručná textová verze SRJMK. Ta je určena především pro prezentaci SRJMK širší veřejnosti. Z tohoto důvodu je při zachování všech podstatných výstupů SRJMK maximálně přehledná, stručná a srozumitelná.

2 Vazba na další strategické dokumenty

V této části je uveden přehled všech strategických dokumentů, které byly využity při zpracování Strategie Jihomoravského kraje. V rámci této kapitoly jsou podrobněji analyzovány strategické dokumenty krajské a lokální úrovně. Ke každému z těchto dokumentů je uveden základní stručný popis zahrnující oblast zaměření dokumentu, jeho platnost a přehled nastavených základních priorit. Následně je zde pro bližší pochopení vzájemných souvislostí a případných rozporů uvedena návaznost jednotlivých oborových strategií na hlavní obecný strategický dokument - Strategii rozvoje Jihomoravského kraje.

Dokumenty na úrovni EU a ČR jsou popsány a vyhodnoceny z hlediska dopadu na kraj v části B.2.2 Vnější rozvojové faktory.

V kapitole jsou uváděny tři druhy rozvojových dokumentů. Jedná se především o strategické/koncepční dokumenty, tedy dokumenty zaměřené na stanovení koncepce rozvoje daného území nebo oboru. Dále to jsou programové dokumenty, které podrobně určují vlastní realizaci vybrané části koncepčních dokumentů. Třetí skupinou jsou operační programy, které představují nástroje realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU.

Přehled všech dokumentů je uveden v následující tabulce.

Tabulka 1: Matice použitých strategických dokumentů

Úroveň	Obecné strategie	Oborové strategie	Územně plánovací podklady a dokumentace
EU	<ul style="list-style-type: none"> Evropa 2020 Návrh víceletého finančního rámce EU 2014 – 2020 Přezkum rozpočtu EU 2010 Závěry páté zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti: budoucnost politiky soudržnosti 	--	--
ČR	<ul style="list-style-type: none"> Investice pro evropskou konkurenceschopnost: Příspěvek České republiky ke Strategii Evropa 2020 Rámec strategie konkurenceschopnosti Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách ČR Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR 	<ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol Strategie dopravy jako nevyhnutelná součást rozvoje ČR do roku 2025 Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR Program rozvoje venkova 2007 – 2013 Státní energetická koncepce Státní kulturní politika ČR Státní politika v elektronických komunikacích Strategický rámec udržitelného rozvoje Strategie celoživotního učení 	Politika územního rozvoje ČR

Úroveň	Obecné strategie	Oborové strategie	Územně plánovací podklady a dokumentace
Kraj	<ul style="list-style-type: none"> Program rozvoje Jihomoravského kraje Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 	<ul style="list-style-type: none"> Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje Generel dopravy JMK Generel krajských silnic JMK Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší JMK Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty JMK Koncepce ochrany přírody JMK Koncepce podpory kultury JMK Koncepce rozvoje ovocnictví JMK Koncepce zachování a obnovy kulturních památek JMK Plán rozvoje vodovodů a kanalizací JMK Plán odpadového hospodářství JMK Program cílené a dlouhodobé podpory integrace cizinců třetích zemí na území JMK Program rozvoje cestovního ruchu JMK Program rozvoje sítě cyklistických komunikací JMK Regionální inovační strategie JMK Strategie rozvoje lidských zdrojů Strategie prevence kriminality JMK Strategie rozvoje hospodářství JMK Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb JMK 2009 – 2011 a 2012 – 2014 Územně energetická koncepce JMK 	<ul style="list-style-type: none"> Územně analytické podklady Jihomoravského kraje Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje
Lokální	<ul style="list-style-type: none"> Strategie pro Brno Koncepce ekonomického rozvoje města 	<ul style="list-style-type: none"> Akční plán pro aglomeraci Brno 	--

Zdroj: podklady Jihomoravského kraje, internet

2.1 Strategické dokumenty na úrovni kraje

V této kapitole je popsán stručný přehled obecných strategických dokumentů Jihomoravského kraje.

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

Dlouhodobý strategický dokument, který formuluje přístup kraje k podpoře rozvoje jeho územního obvodu pro delší časový horizont (2006-2016). Stanovuje strategické cíle rozvoje kraje jako celku a jeho funkčních částí, hlavní cesty k jejich dosažení a poskytuje potřebná východiska a základní rámec pro vypracování Programu rozvoje kraje a Strategických plánů rozvoje měst nebo jiných územních celků kraje.

Platnost: 2006 - 2016

Hlavní priority:

- Hospodářství
- Životní prostředí
- Lidské zdroje
- Osídlení
- Dopravní a technická infrastruktura
- Spolupráce

Program rozvoje Jihomoravského kraje na období 2010 - 2013

Základní střednědobý programový dokument k podpoře regionálního rozvoje na úrovni kraje s důrazem na sociálně ekonomickou sféru. Konkretizuje strategické cíle a rozvojové aktivity ve formě konkrétních opatření a projektů, určuje jejich nositele a stanoví způsob implementace a financování. Jedná se o dokument, který definuje a rozpracovává konkrétní aktivity a projekty v rámci prioritních os a okruhů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje po věcné, organizační a finanční stránce ve střednědobém horizontu. Vede tak k naplňování strategických cílů Strategie rozvoje Jihomoravského kraje.

Platnost: 2010 - 2013

Hlavní priority:

- Kvalita života obyvatel
- Znalostní potenciál a konkurenceschopnost - věda, výzkum, inovace
- Dostupnost a obslužnost
- Atraktivnost destinace
- Kvalita prostředí a krajiny

Stručný přehled oborových/resortních strategických dokumentů Jihomoravského kraje:

Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky

Cílem dokumentu bylo navrhnout předpokládané prioritní oblasti kraje pro období po roce 2013 a tato témata jsou zohledněna při výběru hlavních prioritních oblastí pro čerpání ze strukturálních fondů po roce 2013.

Platnost: do 2020

Hlavní priority:

- Podpora vědy a výzkumu
- Mezinárodní mobilní programy pro studenty a mladé vědce
- Zlepšení podnikatelského prostředí pro malé a střední podniky
- Zvýšení konkurenceschopnosti odvětní cestovního ruchu
- Opatření aktivní politiky zaměstnanosti
- Snižování dopadů a důsledků lidské činnosti na životní prostředí
- Budování silniční dopravní infrastruktury
- Budování železniční dopravní infrastruktury
- Přeshraniční spolupráce

- Integrace cizinců
- Rozvoj venkova

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Vzhledem ke specifickému účelu tohoto strategického dokumentu, odpovídá jeho zaměření z velké části Strategii rozvoje JMK, konkrétně 8 z 12 prioritních okruhů.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje

Cílem dokumentu je stanovit cíle rozvoje v oblasti vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy a definovat konkrétní kroky pro období 2008 - 2010.

Platnost: od 2008

Hlavní priority:

- Celoživotní učení pro všechny a jeho realizace
- Zkvalitnění a modernizace vzdělávání (kurikulární reforma)
- Zajišťování kvality, monitorování a hodnocení vzdělávání
- Zajišťování rovnosti příležitostí ke vzdělávání
- Rozvoj integrovaného systému poradenství ve školství (směrem ke školním poradenským pracovištím a poradenství k volbě povolání)
- Zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků
- Změna struktury vzdělávacích příležitostí
- Zájmové vzdělávání

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument navazuje a rozpracovává oblast vzdělávání v rámci prioritní osy III. Lidské zdroje, a to převážně její neinvestiční aktivity (prioritní okruh Obyvatelstvo a trh práce), ale částečně také investiční aktivity (prioritní okruh Sociální infrastruktura).

Generel dopravy Jihomoravského kraje

Oborový dokument obsahující komplexní návrh řešení rozvoje dopravy a dopravní infrastruktury v kraji s návrhem priorit.

Platnost: 2003 - 2030

Hlavní priority:

- Letecká doprava
- Vodní doprava
- Železniční doprava
- Silniční doprava
- Cyklistická doprava
- Veřejná osobní hromadná doprava

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Generel dopravy JMK podrobně řeší oblast rozvoje dopravy a dopravní infrastruktury definované prioritním okruhem Doprava a dopravní infrastruktura v rámci prioritní osy V. Dopravní a technická infrastruktura.

Generel krajských silnic Jihomoravského kraje

Dokument podrobně řeší problematiku silnic II. a III. třídy jako nedílné součásti silniční sítě kraje. Obsahuje hlavní zásady rozvoje sítě krajských silnic a odborné priority pro postup realizace zkvalitňování sítě krajských silnic formou její optimalizace.

Platnost: 2006 - 2030

Hlavní priority:

- Silniční tahy krajského významu
- Silniční tahy oblastního významu
- Silniční tahy mezinárodního a celostátního významu

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Generel krajských silnic JMK je zaměřen na jeden konkrétní specifický cíl Dobudování a zkvalitnění silniční sítě v rámci prioritního okruhu Doprava a dopravní infrastruktura, který je součástí prioritní osy V. Dopravní a technická infrastruktura.

Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Jihomoravského kraje

Oborový rozvojový dokument stanovující priority kraje v oblasti zlepšení kvality ovzduší. Je aktualizován ve 3letých cyklech.

Platnost: 2010 - 2012 (zpracován v roce 2009)

Hlavní priority:

- Snížení imisní zátěže suspendovanými částicemi velikostní frakce PM10
- Snížení emisí oxidu dusíku
- Snížení emisí těkavých organických látek (VOC)
- Udržení podlimitní zátěže ostatních škodlivin stanovených platnou legislativou

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument má přímou návaznost na specifický cíl Realizace projektů na úspory energie prioritního okruhu Životní prostředí v rámci prioritní osy II. Životní prostředí a na specifický cíl Dobudování a zkvalitnění silniční sítě prioritního okruhu Doprava a dopravní infrastruktura v rámci prioritní osy V. Dopravní a technická infrastruktura.

Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Jihomoravského kraje na období 2011 - 2020

Strategický dokument definující základní principy v ekologické výchově jak ve školských zařízeních, tak v úřadech a podnicích.

Platnost: 2011 - 2020

Hlavní priority:

- Školství
- Mimoškolní environmentální vzdělávání a výchova dětí a mládeže
- Environmentální vzdělávání a osvěta veřejnosti
- Environmentální vzdělávání a osvěta podnikatelského sektoru
- Environmentální vzdělávání a osvěta veřejné správy

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument je zaměřen na jeden konkrétní specifický cíl Zkvalitnění environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) v rámci prioritního okruhu Životní prostředí který je součástí prioritní osy II. Životní prostředí.

Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje

Strategický dokument definující priority kraje k ochraně přírody a krajiny.

Platnost: 2004 - 2014

Hlavní priority:

- Územní systém ekologické stability
- Lesní ekosystémy
- Zemědělské ekosystémy
- Vodní ekosystémy
- Ekosystémy antropogenně podmíněných stanovišť ostatních ploch
- Obecná ochrana druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
- Krajinový ráz
- Zvláště chráněná území (ZCHÚ)
- Zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin
- Památné stramy
- Úkoly v oblasti ekonomických nástrojů
- Informační nástroje
- Mezinárodní a meziregionální spolupráce

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Koncepce ochrany přírody JMK řeší významnou část specifických cílů prioritního okruhu Životní prostředí v rámci prioritní osy II. Životní prostředí.

Koncepce podpory kultury v Jihomoravském kraji

Koncepce na základě poznání a popisu stávající skutečnosti stanovuje cíle a nástroje vedoucí k optimalizaci podmínek rozvoje kultury na území Jihomoravského kraje pro roky 2009 - 2013.

Platnost: 2009 - 2013

Hlavní priority:

- Podpora rozvoje živé kultury
- Využití kulturní nabídky v cestovním ruchu
- Vytváření podmínek pro existenci místní kultury a podpora jejího rozvoje
- Začlenění kulturního aspektu do rozvoje regionu

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Koncepce podpory kultury JMK je okrajově zaměřena na oblasti, které jsou definovány v rámci prioritní osy III. Lidské zdroje a IV. Osídlení. Konkrétně se jedná o specifický cíl Rozvinutí infrastruktury, technických prostředků, institucí a aktivit pro zájmovou činnost obyvatel v rámci prioritního okruhu Sociální infrastruktura (prioritní osa III.) a specifický cíl Diferencované zvýšení atraktivity venkovských obcí v rámci prioritního okruhu Venkovský prostor (prioritní osa IV.).

Koncepce rozvoje ovocnictví Jihomoravského kraje

Dokument definuje základní priority rozvoje ovocnictví Jihomoravského kraje.

Platnost: neudána

Hlavní priority:

- Technická a organizační opatření pro rozvoj ovocnářství
- Marketingová a odbytová oblast, zpracovatelský průmysl
- Legislativní oblast ovocnářství
- Všeobecná podpora propagace ovoce
- Školství, výzkum a poradenství

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument je nepřímo zaměřen na vybrané specifické cíle prioritního okruhu Zemědělství a lesnictví v rámci prioritní osy I. Hospodářství.

Koncepce zachování a obnovy kulturních památek Jihomoravského kraje

Dokument stanovuje hlavní problémové oblasti památkové péče, navrhuje strategické vize, cíle, směřování a základní koncepční opatření památkové péče v JMK.

Platnost: od 2005

Hlavní priority:

- Uchování a obnova památkového fondu
- Financování obnovy a údržby PF, finanční podpora vlastníků památek
- Prezentace a propagace památkového fondu; památky a cestovní ruch
- Občanské iniciativy a péče o památkový fond

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Uvedený dokument řeší část aktivit v rámci specifického cíle Rozvinutí infrastruktury, technických prostředků, institucí a aktivit pro zájmovou činnost obyvatel v rámci prioritního okruhu Sociální infrastruktura (prioritní osa III. Lidské zdroje).

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje

Dokument vymezuje potřeby pro zajištění žádoucí úrovně vodohospodářské infrastruktury kraje. Účelem je stanovení základní koncepce optimálního rozvoje zásobování pitnou vodou a odkanalizování a čištění odpadních vod měst a obcí Jihomoravského kraje.

Platnost: 2004 - 2014

Hlavní priority:

- Vodovody
- Kanalizace

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument přímo řeší prioritní okruh Technická infrastruktura v rámci prioritní osy V. Dopravní a technická infrastruktura.

Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje

Dokument byl zpracován za účelem vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi podle zákona o odpadech. Skládá se ze tří částí - analytické, směrné a závazné. Závazná část Plánu odpadového hospodářství byla vyhlášena obecně závaznou vyhláškou Jihomoravského kraje.

Platnost: 2004 - 2014

Hlavní priority:

- Zásady pro předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností
- Zásady pro nakládání s komunálními odpady

- Zásady pro nakládání se stavebními odpady
- Zásady pro nakládání s obaly
- Zásady pro nakládání s elektronickým a elektrotechnickým odpadem
- Zásady pro nakládání se zdravotnickým odpadem (z humánní lékařské péče)
- Zásady pro nakládání s nebezpečnými odpady
- Vybrané výrobky, vybrané odpady a vybraná zařízení
- Zásady pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady
- Podíl recyklovaných odpadů
- Podíl odpadů ukládaných na skládky
- Snižování množství biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky
- Staré zátěže
- Odpady vzniklé následkem živelných pohrom

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Plán odpadového hospodářství JMK navazuje na specifický cíl Řešení dopadů lidské činnosti na životní prostředí prioritního okruhu Životní prostředí v rámci prioritní osy II. Životní prostředí.

Program cílené a dlouhodobé podpory integrace cizinců třetích zemí na území Jihomoravského kraje

Programový dokument zaměřený na stanovení cílů a priorit v oblasti integrační politiky.

Platnost: 2011 - 2015

Hlavní priority:

- Procesní zázemí integrace
- Komplexní integrační služby
- Sociálněekonomická integrace
- Zapojování cizinců a informovanost veřejnosti

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument nemá přímou návaznost na žádný prioritní okruh Strategie rozvoje JMK.

Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje pro roky 2007 - 2013

Programový dokument, který pro oblast cestovního ruchu vytyčuje priority rozvoje a limity nutné ke stanovení udržitelnosti různých oblastí cestovního ruchu.

Platnost: 2007 - 2013

Hlavní priority:

- Rozšíření a zkvalitnění infrastruktury pro různé formy cestovního ruchu
- Vytváření a zkvalitňování turistických produktů a posilování jejich marketingu
- Zefektivnění a koordinace řízení cestovního ruchu

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument plně navazuje na prioritní okruh Cestovní ruch v rámci prioritní osy I. Hospodářství.

Program rozvoje sítě cyklistických komunikací s minimálním kontaktem s motorovou dopravou v Jihomoravském kraji

Programový dokument k podpoře rozvoje cyklistiky a cyklistické dopravy na úrovni kraje k rozhodování, koordinaci, komunikaci, projednávání, monitorování, zajištění systému údržby a správy, včetně financování cyklistických komunikací a doplňkové infrastruktury.

Platnost: od 2007

Hlavní priority:

- Rozvoj cyklistické dopravy
- Rozvoj cykloturistiky v kraji
- Koordinace a partnerství

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument je okrajově zaměřen na oblasti, které jsou definovány v rámci prioritní osy I. Hospodářství a V. Spolupráce. Konkrétně se jedná o specifický cíl Zkvalitnění služeb a infrastruktury pro podporu rozvoje cestovního ruchu v rámci prioritního okruhu Cestovní ruch (prioritní osa I.) a specifický cíl Rozvoj cyklistické dopravy v rámci prioritního okruhu Doprava a dopravní infrastruktura (prioritní osa V.).

Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje

Regionální inovační strategie představuje nástroj, jehož prostřednictvím dochází k budování inovační infrastruktury potřebné pro tvorbu inovací. Strategie je souborem opatření na řešení problémů a potřeb, které byly identifikovány na základě průzkumu podnikatelské a vědeckovýzkumné sféry v Jihomoravském kraji.

Platnost: 2009 - 2013

Hlavní priority:

- Transfer technologií
- Poradenství a služby
- Lidské zdroje
- Internacionalizace

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Regionální inovační strategie JMK plně navazuje na prioritní okruh Věda, výzkum a inovace v rámci prioritní osy I. Hospodářství.

Strategie rozvoje hospodářství v Jihomoravském kraji

Dlouhodobý koncepční dokument (do roku 2013) zaměřený na zvyšování ekonomického potenciálu Jihomoravského kraje vytvářejícího jeden z hlavních předpokladů pro vysokou životní úroveň občanů a vysokou míru zaměstnanosti na udržitelném základě.

Platnost: 2006 - 2013

Hlavní priority:

- Vytváření a rozvíjení podnikatelského prostředí
- Vytváření materiálně technických podmínek pro rozvoj podnikání
- Přímá podpora klíčových podnikatelských projektů
- Rozvoj marketingové komunikace kraje a obcí

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Strategie rozvoje hospodářství v JMK je úzce provázána s prioritním okruhem Průmysl a služby v rámci prioritní osy I. Hospodářství.

Strategie rozvoje lidských zdrojů

Dlouhodobý strategický dokument stanovující cíle a priority v oblasti rozvoje lidských zdrojů. Konkrétní rozvojové aktivity jsou rozpracovány v pravidelných Krátkodobých realizačních plánech strategie rozvoje lidských zdrojů zpracovávaných pro 2 - 3 roky.

Platnost: 2006 - 2016

Hlavní priority:

- Rozvoj lidského kapitálu
- Adaptabilita a konkurenceschopnost
- Rozvoj politiky zaměstnanosti

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Strategie rozvoje lidských zdrojů plně navazuje na prioritní okruh Obyvatelstvo a trh práce v rámci prioritního okruhu III. Lidské zdroje a částečně také prostřednictvím specifického cíle Podpora přípravy rekvalifikací v souladu s potřebami trhu práce na prioritní okruh Průmysl a služby v rámci prioritní osy I. Hospodářství.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2012 - 2014

Dokument řeší místní a typovou dostupnost sociálních služeb na území Jihomoravského kraje ve spolupráci s územně správními obvody obcí s rozšířenou působností pro navazující období let 2012 - 2014.

Platnost: 2012 - 2014

Hlavní priority:

- Analýza sítě sociálních služeb a její optimalizace v rámci střednědobého plánování na území Jihomoravského kraje
- Propojení financování sociálních služeb se střednědobým plánováním a sítí sociálních služeb na území Jihomoravského kraje
- Podpora procesu plánování na místní a na regionální úrovni
- Podpora zkvalitňování a rozvoje potřebných sociálních služeb na území Jihomoravského kraje
- Podpora a realizace vzdělávacích seminářů

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Dokument je zaměřen na specifické cíle Zajištění potřebných kapacit zdravotních a sociálních služeb a Stimulace rozvoje služeb v domácím prostředí prioritního okruhu Sociální infrastruktura v rámci prioritní osy III. Lidské zdroje.

Územně energetická koncepce a Akční plán energetiky Jihomoravského kraje

Územní energetická koncepce vychází ze státní energetické koncepce a obsahuje cíle a principy řešení energetického hospodářství na úrovni kraje. Vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie. Vybrané aktivity jsou podrobně rozpracovány v rámci Akčního plánu.

Platnost: 2008 - 2012

Hlavní priority: nejsou v rámci tohoto dokumentu definovány

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Územně energetická koncepce JMK se zaměřuje na realizaci specifických cílů Realizace projektů na úspory energie a Zkvalitnění environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) prioritního okruhu Životní prostředí v rámci prioritní osy II. Životní prostředí.

2.2 Územně plánovací podklady a územně plánovací dokumentace na úrovni kraje

Územně analytické podklady Jihomoravského kraje

Územně analytické podklady soustavně pořizuje Krajský úřad Jihomoravského kraje pro svoji činnost ve smyslu zák. č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu. Jedná se o systémový monitoring území kraje plně aktualizovaný v pravidelných časových řadách a prováděný na základě indikátorů (=sledovaných jevů s garancí správnosti, úplnosti a celistvosti poskytovatelů údajů) stanovených stavebním zákonem a jeho prováděcími předpisy.

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje

Zásady územního rozvoje stanovují priority územního plánování Jihomoravského kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území v souladu s platnou Politikou územního rozvoje ČR 2008. Zpřesňují vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí vymezených v Politice územního rozvoje ČR. Zároveň vymezují další specifické oblasti nadmístního významu a veřejně prospěšné stavby a opatření.

2.3 Strategické dokumenty na lokální úrovni

V této kapitole je uveden přehled dvou hlavních obecných rozvojových dokumentů města Brna a jeden oborový dokument Jihomoravského kraje pro město Brno.

Strategie pro Brno

Jedná se o základní dlouhodobý koncepční dokument města Brna, který formuluje přístup města k rozvoji jeho území v delším časovém horizontu. Dokument stanovuje strategickou vizi, priority, cíle a opatření strategie. Strategie zároveň poskytuje základní rámec pro sestavení návrhů krátkodobých akčních plánů.

Platnost: od 2007

Hlavní priority:

- Image města a vnitřní / vnější vztahy
- Místní ekonomický rozvoj
- Kvalita života
- Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání
- Doprava a technická infrastruktura

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Strategie pro Brno řeší pro území města Brna, s výjimkou Zemědělství a lesnictví a Venkovského prostoru, všechny prioritní okruhy Strategie rozvoje JMK.

Koncepce ekonomického rozvoje města

Jedná se o střednědobý programový dokument města Brna, který navazuje na Strategii pro Brno a navrhuje konkrétní aktivity v oblasti zlepšování a podpory místního ekonomického rozvoje.

Platnost: od 2010

Hlavní priority:

- Zlepšit (globální) dopravní dostupnost Brna

- Zkrátit čas a snížit transakční náklady potřebné pro umístění investic do města
- Institucionalizace platformy pro trvalou spolupráci vedení města a vedoucích reprezentantů podnikatelské, akademické a vědecké sféry zaměřenou a konkurenceschopnost města
- Podporovat pilotní projekty s ohledem na synergické efekty
- Iniciovat podpis Memoranda statutárního města Brna a Jihomoravského kraje o vzájemné spolupráci a podpoře podnikatelského prostředí
- Do investičního procesu městských projektů zavést pravidla projektového řízení včetně závěrečného hodnocení projektů
- Zvýšit atraktivitu Brna jako centra VVI a podnikání v oborech s vysokou přidanou hodnotou
- Využít potenciál města jako centra kongresového a veletržního průmyslu
- Více než dosud se orientovat na výnosovou stránku cestovního ruchu ve městě a akcentovat podporu aktivit postavených na zážitcích

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Koncepce ekonomického rozvoje města komplexně řeší vybrané specifické cíle v rámci prioritních okruhů Věda, výzkum a inovace, Průmysl a služby a Cestovní ruch v rámci prioritní osy I. Hospodářství. Částečně navazuje také na specifické cíle prioritního okruhu Doprava a dopravní infrastruktura v rámci prioritní osy V. Dopravní a technická infrastruktura a Územní a meziregionální spolupráce v rámci prioritní osy VI. Spolupráce. Dokument řeší všechny uvedené prioritní okruhy Strategie rozvoje JMK pro území města Brna.

Akční plán pro aglomeraci Brno

Plán obsahující opatření, jejichž účelem je ochrana před škodlivými a obtěžujícími účinky hluku, včetně snížení hluku podle údajů ze strategických hlukových map zpracovaných Ministerstvem zdravotnictví.

Platnost: 2008 - 2013

Hlavní priority:

- Obecné možnosti snižování hlukové zátěže ze silniční dopravy
- Obecné možnosti snižování hlukové zátěže z kolejové dopravy
- Obecné možnosti snižování hlukové zátěže z letecké dopravy
- Obecné možnosti snižování hlukové zátěže z průmyslových zdrojů
- Územní plán VÚC Brněnské sídelní regionální aglomerace

Vazba na Strategii rozvoje JMK: Akční plán pro aglomeraci Brno komplexně řeší problematiku snižování hlukové zátěže, která představuje jedno ze strategických opatření ve specifickém cíli Řešení dopadů lidské činnosti na životní prostředí prioritního okruhu Životní prostředí v rámci prioritní osy II. Životní prostředí.

3 Zhodnocení vztahu Strategie rozvoje JMK a oborových strategií

V následující tabulce je přehledně zobrazena vazba oborových strategií na prioritní osy a okruhy Strategie rozvoje Jihomoravského kraje.

Tabulka 2: Vazba oborových strategií na prioritní okruhy Strategie rozvoje Jihomoravského kraje

Prioritní osa	Prioritní okruh	Navazující oborové strategie
I. Hospodářství	Věda, výzkum a inovace	Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky Regionální inovační strategie JMK
	Průmysl a služby	Strategie rozvoje hospodářství JMK Strategie rozvoje lidských zdrojů
	Cestovní ruch	Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky Program rozvoje cestovního ruchu JMK Program rozvoje sítě cyklistických komunikací v JMK
	Zemědělství a lesnictví	Koncepce rozvoje ovocnictví JMK
II. Životní prostředí	Životní prostředí	Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší JMK Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty JMK Koncepce ochrany přírody JMK Plán odpadového hospodářství JMK Územně energetická koncepce JMK
III. Lidské zdroje	Obyvatelstvo a trh práce	Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje Strategie rozvoje lidských zdrojů
	Sociální infrastruktura	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje Koncepce podpory kultury JMK Koncepce zachování a obnovy kulturních památek JMK Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb JMK 2012 – 2014
IV. Osídlení	Městská sídla	--
	Venkovský prostor	Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky Koncepce podpory kultury JMK
V. Dopravní a technická infrastruktura	Doprava a dopravní infrastruktura	Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky Generel dopravy JMK Generel krajských silnic JMK Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší JMK Program rozvoje sítě cyklistických komunikací JMK

Prioritní osa	Prioritní okruh	Navazující oborové strategie
	Technická infrastruktura	Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky Plán rozvoje vodovodů a kanalizací JMK
VI. Spolupráce	Územní a meziregionální spolupráce	Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky

Zdroj: podklady Jihomoravského kraje, internet, vlastní zpracování

Pro Jihomoravský kraj je zpracováno velké množství krajských strategických rozvojových dokumentů. Na úrovni obecných dokumentů se jedná o základní dvojici: Strategie rozvoje JMK, která představuje hlavní dlouhodobý strategický dokument kraje, a Program rozvoje JMK, jako střednědobý programový dokument úzce navazující na Strategii rozvoje JMK. Ty jsou doplněny relativně vysokým počtem rozvojových dokumentů pro jednotlivé obory a resorty, které svým zaměřením pokrývají a dále konkretizují velkou část cílů, prioritních os a okruhů Strategie rozvoje JMK. Specifické postavení mezi oborovými strategiemi má Analýza socioekonomického rozvoje Jihomoravského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky. Ta vznikla za účelem definovat priority kraje pro čerpání ze strukturálních fondů v programovém období 2014 - 2020. Využitelnost dokumentu je ale omezena množstvím definovaných priorit kraje, které navazují na většinu prioritních os a okruhů Strategie rozvoje JMK. Zároveň se nejedná o klasický rozvojový dokument určující konkrétní rozvojové aktivity v kraji.

Pokud bychom tedy nezohledňovali vazbu tohoto dokumentu na Strategii rozvoje JMK, zjistíme, že bez navazující oborové/resortní strategie zůstává relativně vysoký počet 3 z 12 prioritních okruhů. Konkrétně se jedná o tyto prioritní okruhy: Městská sídla, Územní a meziregionální spolupráce a Zemědělství a lesnictví. Na jedné straně tak existují prioritní okruhy bez podrobnějších oborových strategií a na straně druhé prioritní okruhy (typickým příkladem je Životní prostředí), pro které existuje široké spektrum navazujících rozvojových dokumentů.

Širší možnost vzájemného provázání obecných a oborových strategií je částečně limitována skutečností, že část oborových strategií vznikla před Strategií rozvoje JMK. Dochází tak k situaci, kdy jsou některé prioritní okruhy Strategie rozvoje JMK nastaveny na základě dříve zpracovaných oborových strategií (Generel dopravy JMK a prioritní okruh Doprava a dopravní infrastruktura). Na druhou stranu také jedna oborová strategie - Program cílené a dlouhodobé podpory integrace cizinců třetích zemí na území JMK - i přes svůj vznik po zpracování Strategie rozvoje JMK nemá na tento hlavní rozvojový dokument žádnou vazbu.